

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

Mazā Pils iela 19, Rīga, LV - 1050, tālr. 67229272, e-pasts pasts@mantojums.lv, www.nkmp.gov.lv

Rīga

06.09.2023. Nr. 06-05/6867

Uz 28.08.2023. Nr. 5-01/1028/2023

(Reģistrēts 28.08.2023. Nr. 06960/2023)

Vides pārraudzības valsts birojam
_DEFAULT@90000628077

Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumiem

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (turpmāk – Pārvalde) ir saņēmusi iesniegumu ar lūgumu kompetences ietvaros līdz 2023.gada 6.septembrim sniegt priekšlikumus un nosacījumus ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) programmā ietveramajām prasībām attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu, ņemot vērā Vides pārraudzības valsts birojā saņemtos SIA “*Latvijas vēja parki*”, reģistrācijas numurs 40203415150, paredzēto darbību ierosinātāju iesniegumus (pievienoti iesnieguma pielikumā).

Pārvalde ir iepazinusies ar paredzēto darbību ierosinātāju iesniegumos sniegto informāciju par paredzētajām darbībām – 11 vēja elektrostaciju parkiem: vēja elektrostaciju parka “*Limbaži*” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Limbažu novada Salacgrīvas un Viļķenes pagastos, vēja elektrostaciju parka “*Valmiera - Valka*” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos, vēja elektrostaciju parka “*Ventspils 1*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Ventspils novada Popes, Ugāles, Piltenes un Tārgales pagastos, vēja elektrostaciju parka “*Ventspils 2*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Ventspils novada Ziru pagastā un Kuldīgas novada Ēdoles un Padures pagastos, vēja elektrostaciju parka “*Balvi - Ludza*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Balvu novada Baltinavas pagastā un Ludzas novada Salnavas pagastā, vēja elektrostaciju parka “*Augšdaugava*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Jēkabpils novada Rubenes, Dunavas un Zasas pagastos, Līvānu novada Jersikas pagastā un Augšdaugavas novada Dvietes pagastā, vēja elektrostaciju parka “*Ogre - Bauska – Aizkraukle*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Ogres novada Birzgales pagastā, Bauskas novada Valles un Kurmenes pagastos un Aizkraukles novada Sērenes pagastā, vēja elektrostaciju parka “*Bauska – Ķekava – Ogre*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Ķekavas novada Baldones pagastā un Bauskas novada Vecumnieku pagastā.

Pārvalde informē, ka izstrādājot ietekmes uz vidi novērtējumus ievērojamas šādu normatīvo aktu prasības:

- Likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” (turpmāk – Likums) 3. pants nosaka, ka kultūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir vienīgā iespēja, kā saglabāt pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība.
- Likuma 23. pants paredz, ka kultūras pieminekļu aizsardzības zonā darbības, kas ietekmē kultūrvēsturisko vidi (piemēram, būvniecība, zemes reljefa mākslīga pārveidošana, mežsaimnieciska darbība, tādu iepriekš neidentificētu priekšmetu izcelšana no zemes vai ūdens, kuriem varētu būt vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība), drīkst veikt tikai ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes atļauju.
- Saskaņā ar Likuma 22. pantu, pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu pasūtītājam par saviem līdzekļiem jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas

saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo Pārvaldei un turpmākie darbi jāpārtrauc.

- 2021. gada 26. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 720) 35.2. apakšpunktā noteikts, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un izmantošanu, nepieciešams saņemt pārvaldes atļauju, ja paredzama darbība kultūras pieminekļa aizsardzības zonā, kas ietekmē kultūras pieminekļa vēsturiski nozīmīgo plānojumu un telpisko struktūru, kultūrskāni, piemineklim atbilstošo vidi un ainavu, kā arī apzaļumošanas un labiekārtošanas raksturu un kultūras pieminekļa vizuālo uztveri. Savukārt 30. punktā ietverta prasība, ka, nosakot kultūras pieminekļu aizsardzības zonu uzturēšanas režīmu un citus saimnieciskās darbības ierobežojumus, pārvalde ņem vērā kultūras pieminekļa vēsturiski nozīmīgo plānojumu un telpisko struktūru, kultūrskāni, piemineklim atbilstošo vidi un ainavu, kā arī apzaļumošanas un labiekārtošanas raksturu, kas nodrošina kultūras pieminekļa vizuālo uztveri. 31. punktā noteikts, ka plānojot būvniecību un citus darbus kultūras pieminekļa aizsardzības zonā, kas var pārveidot kultūras pieminekli vai ainavu, nodrošina kultūras pieminekļa saglabāšanu.
- 2022. gada 30. decembrī ir stājušies spēkā grozījumi Kultūras ministrijas 1998. gada 29. oktobra rīkojumā Nr. 128 "Par Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu", ar kuru ir noteiktas kultūras pieminekļu vērtības grupas – valsts, reģiona un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi¹. Atbilstoši Likuma 14. panta septītajai daļai vietējas nozīmes kultūras pieminekļu saglabāšanas uzraudzību no 2023. gada 1. janvāra nodrošina pašvaldība.²
- Informācija par nekustamo kultūras pieminekļu atrašanās vietām un to aizsardzības zonām pieejama informācijas sistēmā <https://mantojums.lv/> un <https://gis.mantojums.lv/map>.

Pārvalde iesaka ietekmes uz vidi programmā iekļaut:

- Izvērtējumu paredzētās darbības ietekmei uz valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem, precizējot informāciju par skartajiem valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem un to aizsardzības zonām Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē (sk. pielikumā tabulu) un nepieļaujot vēja elektrostaciju izvietojumu valsts aizsargājamās kultūras pieminekļos un to aizsardzības zonās.
- Papildus veikt kompleksu kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu paredzēto darbību zonās un izvērtēt ietekmi uz kultūrvēsturisko mantojumu kopumā.

Pielikums. Tabula uz 2 lpp.

Pārvaldes vadītāja vietniece juridiskajos jautājumos

(paraksts*)

V. Vīksna-Bārbale

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.

E. Lūsēna, egita.lusena@mantojums.lv

I. Jekale, inguna.jekale@mantojums.lv

¹ <https://www.vestnesis.lv/op/2022/252.3>

² Likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību", 9. punkts. <https://likumi.lv/ta/id/72551#p-1069857>